

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

RAZUMNA MICA

RAZGLAS.

Slovenska Matica namerava za leto 1929. obnoviti »Knezovo knjižnico«. V ta namen vabi slovenske pisatelje, da ji pošljejo do 1. novembra 1928. leta rokopise poljudne pripovedne vsebine na običajen način: z geslom pri spisu in s svojim imenom v posebnem pismu.

V Ljubljani, dne 28. januarja 1928.

Odbor.

— Kupimo posamezne številke. »Popotnik«. Poziv vsem onim, ki lahko pogrešajo posamezne številke »Popotnika« letošnjega letnika. Uprava jih nujno rabi in jih odvzame proti plačilu. Dalje prosim vse one, ki so neopravičeno prejeli omenjene številke, da jih nemudoma vrnejo. Posamezne številke naj se naslove na upravo UJU, pov. Ljubljana.

— Opozarjamo na inserat tvrdke ROZMAN in prosimo, da se p. n. učiteljstvo pri nakupu sklicuje nanj.

— Štediti na kurjavi je posebno važno v današnjih težkih časih. Mesto enkrat na mesec, perite dvakrat na teden, v času ko kuhate kosilo. — Ni več pranja od jutra do večera, ako perete v raztopini »RADIONA«. Milijoni gospodinj so našli v »RADIONU« svojega dobrotnika.

— Praktična novost pri kremi za čevlje. Da se prepreči prehitro posušenje kreme za čevlje, se zapre doze tako čvrsto, da je mogoče odpreti dozo samo z nožem ali s kakšno drugo pomočjo. Pri tem si je že marsikdo poškodoval roke ali si jih je umazal s kremo. Svetovno znana znamka »SCHMOLLPA« STA prinese v najnovejšem času kremo za čevlje v pločevinastih dozah s patentnim, zelo praktičnim odpirčem. En obrat — in doza je odprta! Ta novost je povsod splošno pohvaljena. Zahtevajte zatorej pri svojem trgovcu samo »SCHMOLLPASTO« z odpirčem.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927/28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Opozarjamo, da se je s 1. jan. 1928 izpremenil naslov tvrdke I. Gajšek nasl. na pravega lastnika Anton Šfligoj, trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščinami — Ljubljana — Sv. Petra cesta. Glej današnji oglas!

Priporočam se za vsa slikarska in fotografska dela, povečane slike, pokrajinske razglednice, skupine šolskih otrok, legitimacije itd. Slikat grem tudi na deželo. Učitelj in dijaki popust. Zahtevajte cenik.

Foto „REKORD“ Joško Šmuc, Ljubljana, Poljanska c. 12

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Kolonija na Bolu samo za učiteljstvo gotova stvar! U. odbor Fer. Savez v Beogradu je na podlagi naše resolucije, podane na ferijalnem zborovanju 30. decembra l. l. v Mariboru, ugodil našim željam z dopisom 12. januarja t. l. br. 36/28 in prepustil učiteljstvu kolonijo na Bolu, eno izmed najugodnejših kolonij, kjer smo letovali že v lanskih velikih počitnicah. Kakor sem že poročal, bo letovalo v teh počitnicah na Bolu okrog 120 učiteljev(ice) iz vseh pokrajin naše države. Vpis bi se vršil na isti način kakor lansko leto, in sicer: 1. Pristopnina in članarina znaša 50 Din, kolonijalni prispevek znaša 40 Din in letovanje za 15 dni 400 Din, za 30 dni 800 Din. Vsak tovariš(ica), ki se bo udeležil letovanja,

pošlje na moj naslov 50 Din z navedbo službenega kraja in točno pripombo, koliko časa želi letoovati. Kolonija bo odprta okrog 10. julija in vsak naj navede, ali bo letoval 30 dni, ali prvih 15 dni ali drugih 15 dni. Tov(ice), ki se priglasijo za 30 dni, imajo prednost! Po prejemu priglasila in zneska 50 Din pošljem vsakemu priglašencu ček, s katerim pošlje letovalni znesek (400 Din za 15 dni, 800 Din za 30 dni) direktno v Beograd in potrdilo dobro shrani za kontrolo na Bolu. Kolonijalni znesek naj se plača do 1. junija. Nadalje pošljem tudi event. prijavnico. Članske karte odpošljem meseca maja. O vsestranski ugodnosti letovanja na Bolu smo se prepričali lansko leto, in zelo obširen opis kolonijalnega življenja sem poslal v glasnik F. S.: »Naša Domovina«, ki izide v februarški številki. Ker se bo letovanja udeležilo učiteljstvo iz vseh pokrajin, opozarjam vse tovariš(ice), da hite s priglasilo, kajti število kolonistov je omejeno in ko bo število dopolnjeno, se priglasilo pod nobenimi pogoji ne bodo upoštevali. Vse podrobne informacije sledijo v »Učit. Tov.« Znamka za odgovor! — Slavko Mrovlje, gl. učit. pov. — Jesenice — mešč. šola.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Osrednji izobraževalni odsek potrebuje nujno število članov, spadajočih v posamezne krožke. Prosimo tedaj zlasti one sklicatelje, kojih krožki niso še zborovali, da nam sporoče svoje članstvo. Na dopisnici naj dostavijo tudi poročilo, ali imajo še okrožno poverjenišva glede smernice za izvenšolsko delo učiteljstva. To slednje velja tudi za one krožke, ki so se sicer že sestali, a niso prešli od svojega društvenega odbora zgoraj omenjene okrožnice.

—oio Referente za učiteljsko samoizobražbo prosimo, da se informirajo pri vseh onih krožkih, ki niso še zborovali, o vzrokih tega zavlačevanja ter naj z dogovorom z dotičnimi sklicatelji — ali pa tudi mimo njih — poskrbe, da se sestanki takoj skličejo in krožkom predložijo vse predloge. (To se pravi: brošure in okrožnice od poverjenišva) v razpravo in izjavo.

—oio Vse izobraževalne krožke opozarjamo na program II. izobraževalnega tečaja, ki se bo vršil v letošnjih velikih počitnicah. Ze sedaj je treba misliti na to, da bo vsak krožek zastopan na tem tečaju po enem ali dveh delegatih(injah). Resnični uspeh si pa smemo obetati le v tem slučaju, če se bodo krožki pridno pripravljali na tečaj z razpravljanjem brošur in drugih predloženih načelnih smernic za razne panoge našega dela. Le tako bo vsaka nova misel padla na pripravljene teren ter našla odziv in razumevanje. Slovensko učiteljstvo si pripravlja tako v svojem vsakoletnem izobraževalnem tečaju pokrajinski skupščini vzporedno delegacijo, na kateri bo podvrlo temeljiti reviziji svoje preložitno samoizobraževalno delo, ter sestavljalo program, ki naj sistematično dviga umsko in srčno kulturo našega naroda. Kdor ima v tem pogledu kaj povedati iz svojih izkušenj in svojega študija, spada nujno na to delegacijo.

—oio Delo po krožkih:

81. Kočevje: 22. januarja se je vršil prvi sestanek. Navzočih 11 članov. Predelala so se navodila za delo po krožkih in čitalo peto poglavje brošure. Prihodnji sestanek 29. jan.

82. Žiže (Konjice): 22. jan. prvič. Razprava o pomenu izobraževalnih krožkov in zaposlenju otrok na šoli z oddelki. Udeležba 11.

83. Vel. Nedelja (Ormož): 20. jan. prvič. Udeležba 10. Razgovor o navodilih za delo po krožkih in o 5. poglavju brošure.

84. Radovljica: Peti sestanek 19. jan.; 3. poglavje iz brošure. Udeležba 7. Prihodnji sestanek 26. jan.

85. Ljubljana: 25. jan. peti sestanek. Udeležba 9. Tema: Uvod v sociologijo.

86. Raka (pri Krškem): Prvič 22. jan. Udeležba 9. Razgovor: 1., 3. in 5. poglavje iz brošure.

87. Logatec: Četrtrič 21. jan. Udeležba 19. Razprava o ravnotežju med družbo in njenim mliljenju. Prihodnji sestanek 26. februarja.

88. Sv. Barbara (v Halozah): Prvič 9. jan. Udeležba 13. Predelalo se je 5. in 1. poglavje iz brošure.

89. Zalec: Prvič 25. jan. Predmet razprave: navodila za delo po krožkih. Udeležba 9. Prihodnji sestanek koncem februarja.

90. Ormož: Prvič 19. jan. Udeležba 8. Referat: o živinoreji na osnovni šoli.

91. Prevalje: Prvič 29. okt. Udeležnikov 11. Program krožkov in delovni načrt.

92. Prevalje: Drugič 11. nov. Udeležnikov 12. Vzroki nesnage pri šolarjih in njihova odprava.

93. Prevalje: Tretjič v decembru. Udeležba 8. Navodila za delo po krožkih.

94. Roka: Četrtrič 11. jan. Udeležba 12. Pojasnjevanje vprašanj, ki so bila sprožena pri zadnjih dveh sestankih.

95. Guštanj: Prvič v novembru. Udeležba 10. O socioloških sistemih.

96. Guštanj: Drugič 21. dec. Fevdalizem in renesansa.

97. Guštanj: Tretjič 18. jan. Udeležba 16. 2. in 3. poglavje iz brošure.

98. Črna: Prvič. Program dela v krožkih.

99. Ljubljana — učiteljsčniki: 28. jan. Udeležba 8. Pojasnjevanje nerazumljenega iz brošure.

100. Domžale: Drugič 29. jan. Udeležba 13. Referat: delovna šola. Razgovor: potreba krožkov in izvenšolsko delo učiteljstva.

101. Lož: Tretjič 20. jan. Udeležba 10. Čitanje brošure »O liberalizmu«.

102. Lož: Četrtrič 25. jan. Razgovor o liberalizmu in dekliških krožkih.

103. Sv. Jurij ob južni žel.: Tretjič 24. jan. Brošura 3. in 4. poglavje. Udeležba 8.

104. Kamnik: Drugič 22. jan. Udeležba 18. Brošura 3., 4. in 2. poglavje.

Osebne zadeve.

—i Upokojitev učiteljev. Z ukazom ministrstva prosvete so upokojeni naslednji učitelji in učiteljice v Sloveniji: Roza Rajman, Marija Zakrajšek, Josip Conč, Ivan Benedičič Henrik Lobe in Ivan Majhen. Z istim ukazom je upokojen tudi okrajni šolski nadzornik Valentin Pulko.

Nadaljevalno šolstvo.

—o Društvo učit. obrtno-nadaljevalnih šol za ljubljansko oblast. Dne 29. sept. 1927 se je ustanovilo »Strok. društvo učiteljev obrt. in trg. nad. šol za ljubljansko oblast«. Kratko na to je izšel dopis v »Učit. Tov.« s pozivom na pristop k društvu. Do danes so potekli že skoro štirje meseci, a nikakega odziva. Odbor je v svoji drugi redni seji sklenil, da se pozovejo vsi oni tovariš(ice) obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šol, ki stojijo še izven društva za vstop. Tov. upravitelji naj pobere vsaj do 15. februarja t. l. članarino, ki znaša za tekoče šolsko leto 10 Din pri članih, ter isto skupno odpošlje na blagajnika tov. Karola Puharja, strok. učitelja v Ljubljani, gluho-nemnica pristopne izjave pa tajniku tov. Franu Fleretu, učitelju na III. drž. deški osnovni šoli v Ljubljani. Erjavčeva cesta.

—o Odprava nedeljskega pouka na obrtno-nadaljevalnih šolah. Članstvo obveščamo, da je v polnem teku akcija za odpravo nedeljskega pouka na obrtnih nadaljevalnih šolah.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Učiteljski pravnik.

—š Razzodba Državnega Sveta glede odškodnine učiteljstvu za naturalno stanovanje. Drž. Savet Kraljevine SHS Br. 37.905/15. nov. 1927. god. Beograd. U svom VI. Odeljenju sastavljenom od Savetnika: Dimitrija Popovića kao predsednika, dr. Rudolfa Sardelića, dr. Stevana Sagadina, dr. Dominka Maci, dr. Radoja Jovanovića, kao članova i II. sekretara Đure Popovića uzeo je u razmatranje tužbu X. Y., ravn. učitelja u Z. protivu rešenja Min. Prosvete Br. 69.191/III. od 19. VI. 1926. g. zbog stanarine, pa je, proučivši kako tužbu, rešenje i ostala akta, tako i odgovor Min. na tužbu, poslat pismom od 6. X. 1926. O. N. Br. 22.316 našao da tužbeno rešenje (po hrv. zak. iz leta 1888. mu je bila nakazana stanarina ker ni imel natur. stanovanja) ne može ostati u snazi, jer nije postupljeno po propisima čl. 39. zak. o čin., koje treba primeniti u ovome slučaju. S obzirom na čl. 35., 39. i 252. pomenutog zakona popisi škol. zak. od 1888. god.* o stanarini ne važe od 1. sept. 1923. god. S toga, a na osnovi čl. 17. i 26. zak. o Drž. Sav. i Upravnim Sudovima, VI. Odeljenje Drž. Sav. presuduje: Da se poništi tužbeno rešenje. — Pripomba: Tožba je šla proti min. rešenju, po katerem se je za X. predpisala stanarina za neuživano stanovanje, s katere višino pa X. ni bil zadovoljen. Sicer pa je brez ozira na ostalo vsebino najvažnejše ono, kar je v razzodbi principielno, a to je: da učit. nima pravice do druge stanarine, ako nima naturalnega stanovanja. To vprašanje more rešiti le šolski zakon, kakor je sedaj razvidno iz te razzodbe, ki je načelne važnosti.

* T. j. hrvatski zakon, po katerem imajo učit. upr. prosto stan., oz. odrejeno stanarino.

Naša gospodarska organizacija.

DELOVANJE UČITELJSKE SAMOPO. MOČI OD ZADNJEGA OBČNEGA ZBORA.

(Poročal tov. Ivan Kocijančič na izrednem občnem zboru dne 28. decembra 1927 v Ljubljani).

Posmrtnine.

Zadnja posmrtnina pred občnim zborom v Celju je znašala 9680 Din. Današnja posmrtnina je 10.610 Din; dvignila se je za 930 Din. Društvena uprava izplača ali nakazuje posmrtnino takoj, ko prejme mrtvaški in sprejemni list umrlega člana. Od ustanovitve v letu 1898. do danes je U. S. izplačala na posmrtninah 628.707,50 Din, od tega samo v letu 1927. — 311.390 Din. To so zneski, s kakršnimi se razpolaga nobeno slično društvo v Jugoslaviji.

Umrli člani.

Od zadnjega občnega zbora so umrli sledeči člani (120. do 160. smrtni slučaj): V letu 1926.: Anton Pavčič, Kostanjevica; Franc Grailand, Kostanjevica; Ivan Paulšek, Maribor; Erna Lapajnc, Novo mesto; Ivan Jezeršek, Križe; Fran Črnogoj, Vič-Glince; Florijan Rozman, Krško; Franc Zihner, Št. Jurij; Emilija Kopriva-Treo, Spod. Polskava; Rado Rainer, Hrastnik; Ana Vidic, Rateče — skupaj 11 članov. V letu 1927.: Janko Košan, Maribor; Angela Petrič, Ljubljana; Janez Kristl, Slov. Bistrica; Matija Pirc, Maribor; Matija Heric, Maribor; Leopold Cesar, Ljubljana; Pavla Levec, Ljubljana; Peter Repič, Ljubljana; Kaspar Gasperin, Višnja gora; Josip Špenko, Šmarjeta; Ana Medved, Sv. Andraž; Makso Wudler, Celje; Marija Cvahte, Radeče; Jožef Černe, Leskovec; Marija Burja, Ljubljana; Adolf Harmel, Cerknica; Josip Vesjak, Sv. Urban; Magdalena Erker, Stara cerkev; Hinko Paternost, Mengeš; Adela Sušteršič, Vič; Terezija Kernc, Ljubljana; Mira Seyfried-Lužar, Sv. Ana;